

FORRÁSOK

XXIV. évfolyam 2. szám, 2020. Február

A Borszékert Alapítvány és a Borszéki Polgármesteri Hivatal közérdekű lapja

XXIV. évfolyam 2. szám, 2020. Február

KULTÚRA BORSZÉKEN:
BŐVEN VOLT, AMIBŐL VÁLOGATNI

2.

A KÖLTSÉGVETÉS TÖBB MINT
FELÉT FEJLESZTÉSEKRE KÖLTIK

4.

FOLYTATNÁK A BORSZÉKI
TÖMBHÁZSZIGETELÉST

5.

MÉG MINDIG „DIVAT” KÖNYVET OLVASNI

Cinkemámor

fotó: Rédei Botond

Kívínta létjogát a tél
Kéményfüstöt kerget a szél,
Cérna cinkeláb citeráz
Csatornán jégcsap fuvoláz.

Megnyílt a téli cinkebár,
Magkoktélóktól dagad a tál.
A lomha táj hólisztet szítál
Segy cinkepár a bárba rátalál.

Csikken, pittyen, s ágon libben
Mámorek keringőt lejtnek
Ketten, hódító verebek ellen.

Két varjú bámulva rebben,
S nézi a bódult cinkepárt.

Ungureanu Katalin

A digitális világ térhódításának dacára nyugodt szívvel elmondhatjuk, hogy a tavaly is látogatott volt a „Kamenitzky Antal” Városi Könyvtár. A meglevő olvasókör újabb tagokkal bővült, zömében gyerekekkel, de felnőttek is éltek a könyvtár adta lehetőségekkel. Az intézmény működéséről annak munkatársával, Kiss Évával beszélgettünk.

„Sajnos napjainkban egyre nagyobb teret hódít az újfajta >>kütyük<< által nyújtott időtöltés, szórakozás úgy a gyerekek, mint a felnőttek körében. A virtuális világgal nehéz felvenni a versenyt, de nem lehetetlen” – fogalmazott Kiss Éva. A könyvtáros szerint a gyerekeknek elsősor-

ban kisebb korban a mesék által kell megtanítani azt, hogy az olvasás is jó szórakozási és kikapcsolódási lehetőség, és közös élményt is jelenthet a szülőkkel, ami ugyebár még nagyon fontos számukra. „A felnőttek közül keresték fel már többen is úgy a könyvtárunkat, hogy munkatársuk kezében látták a könyvet, aminek hatására ők is kedvet kaptak az olvasáshoz. Rendszeres látogatókká váltak. Igyekszünk úgy válogatni a könyveket vásárlás során, hogy azok meg-feleljenek olvasóink igényeinek”.

Megszerettetni az olvasás élményét

Mint elhangzott, nem véletlen, hogy a gyerekeket már óvodás korukban ismertetik a könyvtárral, a könyvekkel, a könyvtár

hangulatával, a színes, vidám gyerekrészleggel. Ebben a törekvésben partnerre leltek az óvónőkben, akik csoportosan viszik a könyvtárba a kis jövődöbéli olvasókat, akiknek bemutatják az intézményt, a könyveket, mesét olvasnak nekik, vagy éppen színeznék. „Jó kapcsolatban vagyunk ugyanúgy a tanítónőkkel, tanárokkal, sok közös programunk van. A diákok rendszeresen látogatják a könyvtárat, pontokat kapnak az oktatóktól az elolvasott könyvek után, figyelembe véve a könyv nehézségi fokát és terjedelmét. Az olvasmányt természetesen ők maguk választják ki.” Ilyenformán több osztályban is kialakult egy olvasási versenyszellem.

(folytatás a 2. oldalon)

(folytatás az 1. oldalról)

Kiss Éva szerint olyan programja is van a könyvtárnak a Zimmethausen Iskolaközponttal, Carmen Ţepeş és Hangan Daniela tanárnők közreműködésével, amelynek részeként a diákok nem csak rendszerességgel látogatják a könyvtárat, hanem plakát, vázlat formájában, pólóra festve vagy akár szóban is bemutatják egymásnak az olvasott könyveket.

A tapasztalatok szerint a gyerekek szívesen olvasnak, ha maguk válasszák ki a könyveket. A klasszikus gyermekirodalom, a kötelező olvasmányok háttérbe szorultak. Helyüket átvette a kortárs gyermekirodalom színes kavalkádja, ahol már fiús- illetve lányos történetek, meseregények, különböző sorozatok a keresettek. Sikerült a könyvtárnak az utóbbi években megvásárolni ezeket a könyveket, így sok új, színes, olvasásszeretetre nevelő könyvekkel bővíthetett a kínálat. „Itt fontos megemlíteni, hogy ha már kisebb korukban ismerkedtek könyvekkel, gyakori volt az otthoni meseolvasás, akkor könnyebben válnak a gyerekek is

aktív olvasókká.”

A könyvtáros kiemelte, a felnőtt lakosság is egyre inkább igénybe veszi az intézmény szolgáltatásait, olvasási preferenciáik szélek skálán mozognak. „Ezért is igyekeztünk úgy vásárolni, hogy több műfaj is képviseltesse magát könyvtárunkban. Olvasóink válogathatnak szépirodalom, krimi, romantikus, thriller, spirituális, történelmi és még sok más műfajú regények között. Azt azonban elmondhatjuk, hogy az újonnan beszerzett sikerkönyveket keresik a legtöbben.”

Mint azt megtudhattuk, 2019-ben 311 új könyvvel gyarapodott a könyvtár, ezekből 166 db magyar nyelvű és 135 db román nyelvű könyv, melyek összértéke 10 104 lej. Az idén is folytatódik a könyvtár bővítése, és természetesen a már jól működő programokat sem hanyagolják el. Kiss Éva kiemelte Sárpátki Ágnes önzetlen segítségét is, hiszen általa tavaly több könyvbemutatót is sikerült megszervezni a létesítményben.

Rédai Botond

KULTÚRA BORSZÉKEN: BŐVEN VOLT, AMIBŐL VÁLOGATNI

Kultúra nélkül nem létezik élhető városi közösség. Ezt a szemléletet próbálta gyakorlatba ültetni a borszéki önkormányzat 2019-ben is. A tavalyi év tekintetében kijelenthetjük, nem volt hiány kulturális eseményekben, a résztvevők száma pedig reménykeltő volt. Újfent beigazolódott, a borszékieknek szükségük van a minőségi kultúrára, még ha ebben néha kételkedtünk is. Éves visszatekintés következik, a teljesség igénye nélkül.

Január 22-én gyermekhangoktól volt hangos a kultúr-otthon. Tavaly a Magyar Kultúra Napja alkalmából olyan programsorozatot szerveztünk a Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központtal közösen, amely a gyerekeket célozta meg. A gyergyószentmiklósi HalVirág Bábszínház előadásában óvodások és elemi osztályosok tekinthették meg „A köleves” című népmesét.

(folytatás a 3. oldalon)

A FEBRUÁRI TANÁCSÜLÉS HATÁROZATAI

A február 14-én tartott testületi ülésen a következő határozattervezetek kerültek napirendre és elfogadásra.

A 12-es határozattervezet a 2020-as év költségvetését fogadta el. A város bevétele 13.814,23 ezer lej. A kiadások tervezett összege 15.878,10 ezer lej. Fontosabb beruházások: a 49-es villa felújítása, a Kezelőközpont befejezése, a Polgármesteri Hivatal épületének hőszigetelése, az Orvosi Rendelő felújítása, biomassza hőközpont építése az alsóborszéki középületek fűtésére, út- és villanyhálózat bővítés, városrendezési terv aktualizálása és a Gyógykezelő körüli terület zonális tervének kivitelezése, játszótér dotálása és a turisztika népszerűsítése. Ezen beruházások összege több mint nyolcmillió lej.

A 13-as határozat elfogadta az ivóvíz- és szennyvíz szolgáltatás szerződését, valamint a működési szabályzatot.

A 14-es határozat elfogadta Mik József polgármester részvételét a bonyhádi székelybálon.

A 15-ös határozat nevesíti azokat a munkákat, amelyeket a közmunkára köteles személyek kell végezzenek (szociális

segélyben részesülők, illetve akinek a gyereke szociális ellátásban részesült, gyámság alá helyezték).

A 16-os határozat jóváhagyja 1 387 köbméter fa licitálását. A kikiáltási ár 90 lej, 115 lej és 124 lej.

A 17-es határozat nevesítette a következő három hónapra az ülésszervező személyét (Bayka Gyula).

A 18-as határozat jóváhagyta három személynek az építkezési taxa eltörlését, lévén, hogy első családi ház építéséről van szó. Egy 2019 decemberében megjelent törvény ad erre lehetőséget. Bárki élhet ezzel a lehetőséggel, akinek lakásépítési szándéka van.

A 19-es határozat jóváhagyta Mik József kiutazását Edelenybe a Pedagógus-napon való részvételre.

A 20-as határozat elfogadta 218 köbméter fa eladását a maroshévízi erdőszet területéről (Voivodeasa). Az eladási ár 240 lej/köbméter.

A 21-es határozat elfogadta az Önkéntes Tűzoltók működési szabályzatát és szerkezeti felépítését.

Farkas Aladár

(folytatás a 2. oldalról)

Az V-VIII osztályos diákok, valamint a felnőtt közönség számára a „Hunyadi Mátyás életterei” című kiállítás megnyitójára került sor, melynek záróakkordjaként a Hargita Megyei Művészeti Népiskola diákjai, a helyi Andantini csoport Klemenzen Gréta tanárnő vezényletével Bartók Béla népdal feldolgozásokkal örvendeztették meg a közönséget.

Január 25-én Szent László király Erdély védőszentje című kiadványt mutattuk be, míg február 6-án a marosvásárhelyi Gruppen-Hecc Kabarétársulat előadása zajlott telt ház előtt. Márciusban a Gyergyói Szemle Tudományos Ismeretterjesztő Folyóiratot is bemutattuk az érdeklődők számára, és természetesen az 1848-49-es szabadságharcról is megemlékeztünk. Az ünnepséget követő napon pedig a Nagy István Művészeti Líceum diákjai hangversenyének örvendhettünk.

Akár tavaszköszöntőként is értékelhettük a Csíki Játékszín április 2-iki játékát, Pénzes Csaba Karády című színvonalas előadását követhettük figyelemmel. Május eleje egy igazi zenei csemegét tartogatott számunkra. A Patak Együttes május 5-én tartott koncertjén különleges élményben volt része a hallgatóságnak. Színvonalas produkciónak lehettünk szem és fültanúi, egy olyan koncertnek, amellyel még a borszéki közönség nem találkozott. Igazán sajnálhatja, aki kihagyta.

Talán nem túlzás, ha azt mondjuk, az év legszínvonalasabb előadásai közé sorolhatók a Bekecs Együttes május 24-iki fellépései. A gyerekek számára például olyan produkciót mutattak be, ahol interaktív módon a kicsik is bekapcsolódhattak. A kibővített színpad adta lehetőségeket kihasználva, olyan fény és hangtechnikai eszközöket használtak, amellyel a profi tánc mellett a gyerekek és a felnőttek számára is bemutatott produkciók során elvarázsolták a közönséget. Mély érzelmeket átadó táncszínházi előadásokban volt részük a jelenlevőknek.

A június újabb két eseményt tartogatott: a hónap elején a XV. Hargitai Megye napok keretében a Hargita Megyei Művészeti Népiskola diákjai, a helyi Andantini csoport tartott előadást Klemenzen Gréta tanárnő vezetésével. Szintén a megye napok részeként a gyergyószentmiklósi Glory Dicsőítő Zenekar közös ifjúsági szentmise-n vett részt a helyi ifjúsági kórossal. A szentmise végén a zenekar dicsőítő koncerttel örvendeztette meg a híveket. Június 14-én a helyi iskolaközpont évváró előadásának örvendhettünk.

Június utolsó hetében a borszéki fiatalokat várták foglalkozásokra, melyek során a rajzolás és a festészet rejtelmeiben merülhettek el Mőga Attila, a csíkszeredai Tanulók Házának szakképzett oktatójának vezetésével. A helyi kultúrotthonban kialakított tárlat megnyitóján az egyhetes alkotótábor során készült alkotásokat tekinthették meg az érdeklődők.

Július 12-14 között a Borszék Bogrács Feszt második

kiadásának örvendhettünk. A multikulturális, művészeti és gasztronómiai fesztivál azoknak szólt, akik értékelik az autentikus helyi kultúrát és gasztronómiát, valamint a helyi gyógyvizeinek adottságait. A Secvenze Kulturális Egyesület, Borszék Polgármesteri Hivatala és Hargita Megye Önkormányzata által szervezett fesztivál koncepcióját így fogalmaztuk meg: multikulturális művészeti és kulináris világok fesztiválja. Második kiadásán is három napon át kínáltunk reggeltől éjfélig tartó programokat az egész család számára.

Július végétől indítottuk azt a koncertsorozatot, melynek során vasárnap esténként különböző helyi, illetve más településekről érkező együttesek léptek fel a 7 Vezér sétányon felállított színpadon. Koncertet tartottak többek között az One More Minute, az Ineffable, valamint a borszéki Kalandor és Ecoul együttesek.

Augusztus első hétvégéje a városnapoknak volt fenntartva. Kulturális, gasztronómiai és zenei élményben is gazdagodott az, aki részt vett a háromnapos rendezvénysorozaton, melynek kiemelkedő eseményeit a Pest megyei értéktár vándorkiállítása, valamint Orbán Anna „Vannak olyan emlékeink” című könyvének a bemutatója képezték.

Októberben természetesen megemlékeztünk az aradi vértanúkról. Ugyanakkor helyet adtunk Sajgó Márta művésznő emlékkiállításának, illetve külön élményt jelentett a megnyitó alkalmából, Terék József és zenekara előadásában lezajlott „tárogató hungaricum” koncert.

És ahogy az lenni szokott, decemberben ezúttal is kultúrkavalkáddal ünnepeltük az adventi időszakot. Az adventvasárnapi gyertyagyújtásokat a római katolikus plébánia ifjúsági kórusa, a Tündérvirágok Néptáncserepe, a Légy Komoly Szintársulat, a Zimmethausen Szaklíceum DoCor kórusa tették igazán meghitté. Ezen kívül külön élményként szolgált a Csíki Kamarazenekar Strausz hangversenye, a Zimmethausen Szaklíceum karácsonyi előadása, Bogdán Zsolt kétszeres UNITER és Jászai Mari díjas érdemes művész, a kolozsvári szintársulat tagjának „Függök ezen a zord élet-párkányon” című Ady estje. Szintén felejthetetlen volt az Evilági Zenekar adventi koncertje, a Czirfaszok Néptáncserepe karácsonyi előadása, vagy éppen a Hargita Székely Népi Együttes Ludas Matyi című előadása.

A polgármesteri hivatal nevében ezúton is köszönetet szeretnénk mondani mindazoknak, akik valamilyen formában segítettek munkánkat. Külön köszönettel tartozunk Sárpáti Ágnesnek és Moşneag Ilonának, hiszen kitartó és áldozatos tevékenységükkel jelentősen hozzájárultak Borszék kulturális életének fejlődéséhez. Köszönjük ugyanakkor Hargita Megye Tanácsának, a Hargita Megyei Kulturális Központnak és a Szárhegyi Kulturális Központnak az anyagi támogatást.

A KÖLTSÉGVETÉS TÖBB MINT FELÉT FEJLESZTÉSEKRE KÖLTIK

A tavalyihoz képest jóval korábban sikerült elfogadnia az önkormányzati testületnek a 2020-as évről szóló költségvetést. Mint a számokból kiderül, 15,8 millió lejből gazdálkodik idén Borszék, ebből 6,8 millió lejt költenek fenntartásra, a többit zömében beruházásokra fordítják.

Arról már korábban beszámoltunk, hogy több beruházás is folyamatban van a településen, a város költségvetését is ennek fényében állították össze az idei esztendőre. A városháza pénzügyileg továbbra is sajátos helyzetben van. Hiszen áfa-visszaosztásból évek óta nem részesül, bevételének nagy részét a jövedéki adóból visszautalt összegek teszik ki, ez esetben idén 4 753 000 lej érkezik a számlákra. A saját bevétel többi részét, mintegy 3 millió lejt, a helyi adók és illetékek, illetve különböző szolgáltatásokból származó összegek képezik, az előző évekből származó megtakarításokból közel 900 ezer lejt használnak fel az idei költségvetésben. További pénzforrásokat jelentenek az uniós pályázatokból származó összegek, ezek meghaladják az 5 millió lejt.

Kiadások terén a beruházásokra fordított összeg mintegy 8 millió lej. Ebből a 1,64 millió lej a kezelőközpont munkálataira van előirányozva. Ebben a tételben a kezelőbázis bútorzatának a megvásárlása is szerepel, amelynek harmadik közbeszerzési eljárását készítik elő, az előző kettőre egyetlen cég sem jelentkezett.

1,98 millió lejt különítettek el a borszéki egészségház felújítására. A korszerűsítés során új köntöst kap a háromszintes ingatlan, hőszigetelik az épületet. Teljes körű belső felújítást is végeznek majd. Ez azt jelenti, hogy átalakítják a belső tereket, kicserélik a víz és villanyhálózatot, illetve a fűtésrendszert.

Utóbbit a középületek fűtését biztosító, uniós pályázatból megvalósuló biomassza alapú fűtésrendszerhez csatlakoztatják. A kivitelezés során az épület egy liftházzal is bővül, melynek révén a mozgáskorlátozottak közlekedését könnyítik meg. Ez utóbbi művelet jelentősen növeli a munkálatok árát. A beruházást év végéig kell befejezni.

A 49-es villa felújítása is folytatódik, ennek kivitelezésére 2,33 millió lej szerepel a költségvetésben. Szintén idei munkálat a polgármesteri hivatal felújítása, erre vonatkozólag 892 ezer lejt tartalmaz a büdzsé. Amennyiben lesz jelentkező a közbeszerzési eljárásra, ugyancsak ebben az évben kellene nekifogni a középületek biomassza fűtésrendszer kiépítésének, erre 790 ezer lejt irányoztak elő.

Arról már beszámoltunk, a már folyamatban levő beruházások mellett a városháza el szeretné kezdeni az alpinfrak-túra bővítését azon a városrészen, ahol telkeket adtak fiataloknak családi házak, illetve panziók építése céljából. Erre a célra 180 ezer lejes tétel szerepel a költségvetésben. Ugyanakkor 150 ezer lejből valószínűleg meg az általános városrendezési terv (PUG) felújítását.

Azt meg kell említeni, hogy a felsorolt beruházások jelentősen megterhelik a város költségvetését. Hiszen a felsorolt beruházások esetében több mint 1,5 millió lejes önrésszel kell hozzájárulnia a munkálatokhoz a városnak.

Az iskola fenntartására egyelőre 284 ezer lejt fordít a város, ám ez az összeg az év második felében még nőhet. Felekezetek támogatására 35 ezer lej jut, kulturális programokra pedig 150 ezer lej. Az idősek otthon gondozói programjára 672 ezer lejt különített el idén a városháza.

Rédai Botond

ÜNNEPELTEK A TETTREKÉSZ NYUGDÍJASOK

fotó: Kolbert Tünde

Fennállásának 6. évfordulóját ünnepelte a tettekre-kész nyugdíjasok klubja. Huszonötven gyűltek össze, és ülték körül a szépen megterített, minden jóval megrakott asztalokat. Ez

alkalommal inkább csendes, visszafogott megemlékezésről volt szó, mint a már megszokott zenés, táncos „születésnapról”. Az elmúlt hat évben tízen költöztek az örök klubba, Kerek-székbe, rájuk emlékeztek, őket is megidéztek. A klubtagok életkedve töretlen; elszántak, hogy tartalmat, életet adjanak az éveknek. A heti csütörtöki találkozókon kívül kirándulnak, mindent megünnepelnek, amit lehet, jelen vannak a borszéki közösség életében. Főzik a teát és kínálják a zsíros kenyeret a karácsonyi kavalkádban, főznek a Borszéki Napokon, részt vesznek a tavaszi takarításban. Túlzás nélkül állíthatjuk: ők az egyik legjobban működő civil szervezet városunkban. Csak ismételni tudom, hogy a közösség lelke Antal Erzsike, aki kivételes tehetséggel szervez, lelkesít, maga köré gyűjti az életvidám nyugdíjasokat, akik ékesen bizonyítják, hogy „nem csak a húszéveseké a világ”.

Kolbert Tünde

FOLYTATNÁK A BORSZÉKI TÖMBHÁZSZIGETELÉST

forrás: statuneaborsec.ro

Európai uniós forrásokból folytatná a panellakások hőszigetelési programját a polgármesteri hivatal. A fürdőtelepen még 3 tömbház és egy garzonlakásoknak otthont adó épületet kell felújítani, a mostani pályázat a három tömbházat érintené.

Március 16-tól lehet letenni a pályázatokat az európai uniós támogatású tömbházszigetelési program legújabb kiírására. Az önkormányzatoknak több mint másfél évet kellett várni erre a lehetőségre, melynek segítségével folytatni lehet a panellakások termikus rehabilitációját. Mint azt Mik József polgármester

elmondta, az érintett három tömbházra már a korábbi években elkészültek a kivitelezési tervek. A beruházási értékek viszont elavultak, így azokat újra kell számolni, és csak azt követően adhatják le a pályázati iratcsomót. Így egyelőre még nem lehet pontos összeget mondani arról, mennyibe fognak kerülni a munkálatok.

Amit már biztosan tudni lehet, hogy a kiírás szerint a lakóknak 25 százalékos önrésszel kell hozzájárulniuk a kivitelezéshez. „A következő napokban le kell ülnünk egyeztetni erről a lakástulajdonosi társulásokkal. A pályázatot júliusig kell leadni” – pontosított a városvezető. Meglátása szerint a finanszírozási szerződést még idén alá lehetne írni, a közbeszerzés viszont akár két évig is elhúzódhat.

Borszéken a korábbi években, az Országos Hőszigetelési Program keretében, hat tömbház termikus rehabilitációját sikerült elvégezni. A munkálatok a külső szigetelést, valamint a nyílászárók cseréit tartalmazták. A 2,66 millió lejes beruházás költségeit 50%-ban a román kormány finanszírozta, 30%-ot az önkormányzat biztosított, míg a lakótársulások önrésze 20% volt.

Rédai Botond

PÜSPÖKSZENTELÉS GYULAFEHÉRVÁRON

2019 december 24-én, napra pontosan a boldog emlékü Márton Áron püspöki kinevezésének 81. évfordulóján, Ferenc pápa elfogadta Dr. Jakubinyi György és Tamás József segédpüspök egészségügyi okokból benyújtott lemondását, és Kovács Gergelyt nevezte ki a gyulafehérvári főegyházmegye új püspökévé.

A vallásilag vegyes családban született Kovács Gergely 1987-ben kezdte meg teológiai tanulmányait Gyulafehérváron, majd Rómában folytatta, ahol egyházjogot tanult, ebből szerzett doktori címet is. Szülővárosában, Kézdivásárhelyen szentelték pappá, 1993-ban. 1997-ben visszatért Rómába, ahol a Kultúra Pápai Tanácsának volt az irodavezetője. 2012-től Márton Áron szentté avatási ügyének posztulátora, számos, több nyelven megjelent Márton Áronról szóló kiadvány szerkesztője, posztulátori minőségében 17 alkalommal szervezett Márton Áron-zárándoklatot a püspök életének hazai helyszínein, több zárándoklatot szervezett Doberdóba, a katona Márton Áron nyomdokain.

Gyulafehérváron, február 22-én szentelték püspökké és állították az erdélyi római katolikus főegyházmegye élére. 42 püspök, számos világi méltóság, családtagok vettek részt az eseményen. Hívők ezrei töltötték meg a székesegyház előtti teret. A borszéki egyházközségből Márton József plébános és Balázs

Tibor kántor vezetésével 32 személy utazott Gyulafehérvárra, hogy jelen legyen az ünnepségen.

Kovács Gergelyt Gianfranco Ravasi bíboros, a leköszönő Jakubinyi György érsek és Miguel Maury Beundia érsek bukaresti nuncius szentelte fel. A jelen levő 42 katolikus püspök kézrátétele, a krizmával való felkenés által nyerte el a püspöki tisztséget. Kovács Gergely köszönőbeszédében Kányádi Sándort idézte: "Aki megért s megértet, egy népet megéltet". Kijelentette: Márton Áron pásztorbotját vette át, és a szentéletű püspök öröksége tiszteletre kötelezi. Áron püspök beköszöntő beszédéből idézte "meg kell tanulnunk, hogy egymásért munkát vállaljunk és tudjunk együtt dolgozni az élet minden területén".

Nagy kiterjedésű főegyházmegyében kezd meg szolgáltatást, melynek a sokszínűség, a sokféleség a jellemzője. "Együtt kell járnunk: megőrizve a saját kultúrát és identitást, de tiszteletben tartva a máságot, a más, a másikat. Egymást tisztelve, megbecsülve és segítve, csak közösen és együtt tudunk Istennek tetszően dolgozni. Járjunk együtt!" - mondta az érsek.

A szentmise után egyházi és világi személyiségek köszöntötték az új érseket.

Kolbert Tünde

„OLYAN A TUDÁS VALLÁSOSság NÉLKÜL, MINT FÉNY LÁNG NÉLKÜL: VILÁGÍT, DE NEM MELEGÍT”

fotó: Vita Renáta

Az edelényi Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola meghívta intézményünk oktatóit a 2020. február 16-19. között tartandó Pedagógiai Napokra és az ezzel párhuzamosan futó földrajzi hétre. A meghívást örömmel fogadtuk, hiszen egy újabb lehetőséget kínált a januárban megszervezett borszéki Pedagógiai Napokon szerzett ismeretek bővítésére és ezek élesben való megfigyelésére.

A meghívásra nem csak Borszékéről, hanem több erdélyi városból és faluból is jelentkeztek, köztük Brassó, Sepsiszentgyörgy, Salamás, Parajd, Gyergyószentmiklós. Borszékéről hat pedagógus és három diák fogadta el a meghívást. Mondhatni, hogy ezen esemény úgy szellemi, mint lelki fejlődést is biztosított, valamint megalapozta az erdélyi települések közti barátságokat.

A szervezők színes és sokoldalú programot kínáltak, ebből ízlés szerint válogathattunk. Vasárnap szentmisével vártak, ahol

Csaba testvér megáldotta az erdélyi vendégeket.

Hétfőn beleszálltunk az edelényi iskola életébe, megfigyelhettük szokásaikat, módszereiket. Részt vehettünk nyílt órákon. Az iskoláról tudni kell, hogy a modern technológiát ötvözte a vallásos oktatással. Első hallásra kissé ellentmondásosnak hangzik, viszont ezt működés közben látni már igazi élményt jelent. A légkör kellemes, barátságosak úgy a pedagógusok, mint a gyerekek. Bebizonyították, hogy ezen eszközök használata bármely órán lehetséges: angol, környezetismeret, matematika stb., sőt az óvodai mindennapokban is jelen van. A nyílt tanórák látogatása után előadásokat hallhattunk: a Digitális Pedagógiai Módszertani Központ vezetőjétől, Horváth Ádámtól, a STIEFEL KFT. képviselőjétől, Gere Ferencről (lehetőségünk volt megismerkedni a STIEFEL taneszköz-forgalmazó legújabb digitális eszközeivel), a Logischool képviselőjétől, Veres Zsoltól, valamint Ilyash Györgytől, a Külügyi és Külgazdasági Intézet kutató munkatársától.

Kedden a KETT módszert figyelhettük meg, amely a hittan oktatását teszi érthetővé a gyerekek számára. A teremtés történetét láthattuk padlóképen. A csend és nyugalom, a szeretet és együttérzés, az egymás iránti tisztelet szinte érezhető volt az órai tevékenység folyamán. Ezt követte a Michael August Blume SVD Apostoli Nuncius és Dr. Orosz Atanász Megyes Püspök előadása. Iskolánk diákjai ezen a napon vettek részt a földrajzi hét vetélkedőjén, ahol dícséretben részesültek. Az estét szakmai értékelővel zártuk.

Ismerkedtünk, tanultunk, tapasztaltunk és feltöltöttünk lelkileg. Köszönünk mindent.

Vita Renáta

SZÉKELY TUDÓSOK, HÍRESSÉGEK (98)

(folytatás a Források XXIII./8. számából)

Márton Ferenc (1884-1940) festő, grafikus, építész, bélyegtervező, szobrász

Csikszentgyörgyön született. Csiksomlyón tanult, majd Budapesten, a Rajztanárképző Főiskolán szerzett tanári oklevelet. A székelyföldi festőművészet egyik legkiemelkedőbb képviselője. Több ezer festményt készített. 1925-től szobrászattal is foglalkozott. Művei megtalálhatók budapesti közgyűjteményekben, a Csíki Székely Múzeumban, a sepsiszentgyörgyi képtárban. Nevét viseli a csikbánkfalvi általános iskola. Csikszentgyörgyön 2018 áprilisában a település neves szülőjének Emlékszobát rendeztek be.

Páll Lajos (1938-2012) festőművész és költő

Korondon született. Marosvásárhelyen, a művészeti iskolában tanult. 1958-ban letartóztatták, és csak 1962-ben szabadult. 1967-ben rehabilitálták. Első verseskötete 1970-ben jelent meg. 12 egyéni és három csoportos kiállításon vett részt. Művei közgyűjteményekben, a marosvásárhelyi képtárban és a székelyudvarhelyi Múzeumban találhatók. 12 verseskötete jelent meg. Tagja volt a Román Írószövetségnek és a Magyar Írószövetségnek is. 2012-ben érdemes

művész, 2011-ben kiváló művész címmel tüntették ki. 2013-ban Budapesten és Korondon is emlékkiállítás szerveztek tiszteletére.

Szabó János (1952-2018) szobrászművész

Szászrégenben született, ami nem része a Székelyföldnek. Kolozsváron, a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán végzett. Székelyudvarhelyre került, és itt élte le életét. Tanított a Palló Imre Zene- és Képzőművészeti Szakközépiskolában, onnan ment nyugdíjba. Fontosabb munkái: Varságon áll egy első világháborús emlékműve. Székelyudvarhelyen Benedek Elek, Tamási Áron, Márton Áron és a Vasszékely szobra. Készített plaketteket is: Petőfi, Kossuth, Bálcescu.

Székely Bertalan (1835-1910) festőművész

Kolozsváron született, de székely nemesi családból származott. A magyar történelmi festészet egyik legnagyobb képviselője. Jelentős az irodalmi és pedagógiai tevékenysége is. A kor legműveltebb mestere volt. A francia Becsületrend kitüntetését. Jelentősek a történelmi freskói. Szadán, a régi református temetőben fejszobor őrzi emlékét, Bory Jenő (1943) alkotása.

Farkas Aladár

FILMES ÖSSZEFOGLALÓ BORSZÉKRŐL

Önálló film ugyan nem készült városunkról, de a turisták jóvoltából, no meg a tv-tudósítók révén az utóbbi években többször esik szó Borszékről. Ezek egy része látható a YouTube-on, illetve az illető Tv. társaságok honlapján. Ezekből mazsolázunk, a teljesség igénye nélkül.

A tavaly is a Bogrács fesztivál vonzotta a legtöbb embert településünkre. Kiemelném a zánkai filmeket: Börcsök Zoltán operatőrt és Paragi Edina riportert, akik bemutatták a sajtókészítést és a csülkös, marhapofás pacalpörkölt készítését. Felvételeiket megnézhetik a Zabosfai ízörzők Borszákon c. adásban. Az Ardeal Tv riporternője, Gorbai Maria Melinda készített egy 20 perces filmet Borszákról, amit október 20-án sugároztak, illetve egy újabb 20 perces részt november 6-án. Az Erdélyi Magyar Tv. a Hírekben számolt be „Sínés borbélyát avattak Borszákon” c. alatt a nemrég felavatott nyári szánkópályavavatásról. Borszákon nyaraló turisták is készítettek hosszabb-rövidebb filmet, ami a Youtube-n megtalálható. Romică Ilie egy 33 perces némafilmet készített, Hahmed Huk pedig egy 22 perceset. Örömmel vettük az ifj. Ungureanu Ioan háromperces légi felvételét városunkról. Október elején láthattunk egy közel 18 perces kisfilmet a Project Toya részéről.

A 2018-as évet is jól dokumentálták. A TVR1 40 perces filmet készített a Bogrács Fesztiválról. A Magyaradás (TVR1) Berszán-Árus György révén 21 perces beszámolót készített erről az eseményről. Az EKE gyergyószentmiklósi osztálya borszáki kirándulását is láthattuk egy 22 perces kisfilmen, Vargyas Attila (ATI-film) jóvoltából. Ioan Stoenică nemzetközi blogger (webes naplóról) 52 percben mutatta be Borszáket Cotrigăşanu Cristina segítségével. A vendégek közül Claudiu BCD készített egy 7 perces filmet és egy ismeretlen egy közel 4 perces filmben mutatja be a borvízkutakat, egy másik 5 percben ismerteti a Kerekszék látványait. Érdekes filmek, érdemes megnézni őket.

2017-ben a Hargita Tv. Pál Biborka riporternő révén készített egy 25 perces bemutató filmet városunkról. Ezen kívül csak amatőr filmekről van tudomásunk. Májusban készült egy 9 perces kisfilm a Tündérkertről, júniusban egy átutazó lefilmezte a Duró-Borszék közti utat. Szeptemberben Hamar Mátyás Rubin az EMT riportere Mik József polgármester segítségével bemutatta az új készülő Gyógyközpontot. December elején Răzvan Băciu egy légi felvételt (drón segítségével) készített a havas Borszákról.

2016-ban az ipari palackozás 210 éves évfordulóját ünnepeltük. Ebből az alkalomból Farkas Antal készített egy összefoglalót, amelyet közel 2800 személy tekintett meg. Láthattunk egy érdekes animációt is az első palackozásról, illetve a szekéren szállításról. Az EKE Vándortábor volt a város másik fő rendezvénye. Erről készült 1-2 film. A Hazajárók „Borszáktól a Budac-ig” c. alatt mutatta be Borszáket és környékét (26'). Az egyik szervező Köllő Zsolt (Yede) is készített egy 44 perces filmet a táborról, Zsigmond Attila és Bajna György egy közel 8 perces kisfilmben bemutatták a borszáki tájakat,

borvízkutakat. A turisták közül Natea Erzsike mutatja be egy kisfilmben Borszáket, de láthatunk képkockákat a Tündérfesztivál fáklyás menetéről is.

2015-ben Máthé Kincső az EMT riportere 25 percben bemutatta városunk szépségeit. Láthatunk egy 38 perces összefoglalót a helyi önkormányzat üléséről. Péterffy Botond borszáki távközlési mérnök ismerteti az ásványvízplalckozás technológiai folyamatát, illetve villájuk történetét. Lucian Ionescu turista egy közel 8 perces kisfilmben bemutatta a Medvebarlangot.

2014-ben a Kolozsvári Tv. tisztelt meg jelenlétével. Magyar nyelven egy egész órás műsort sugárzott településünkről, román nyelven pedig 46 percben ismertette a legfontosabb tudnivalókat. Szabó Csaba A KOLZSVÁRI Tv. riportere 46 percben tudósított a síparadicsomról, „A Székely Alaszka” c. alatt. A Marosvásárhelyi Tv. Mik József polgármesterrel készített interjút „Borszék az ásványvizek hazája” címen. Nagy József gyergyóremetei hadtörténész egy közel 6 perces adásban bemutatta a fennmaradt borszáki bunkeket, „Borszék a 2. világháború idejében” c. alatt.

2013-ban szintén a Kolozsvári Tv. Erdélyi Figyelő c. műsorában több mint 30 percben ismertette Borszáket, Farkas Antal riportján keresztül. A bukaresti TVR1 „Investiții în Borsec” (Borszáki beruházások) címen készített egy 15 perces interjút Mik József polgármesterrel. Lucian Ionescu és László Takaró egy-egy rövid filmcskében mutatja be Borszáket.

2012-ben Farkas Antal két interjúból (Radu Lăzăroiu és Kolumbán Gábor) ismerteti a palackozó üzemet. Ady Man közel 9 percben lehangoló képet fest településünkről: romos épületek, omladozó falak. Épülettörténeti szempontból fontos Ágoston Gábor operatőr által készített rövidfilm, ahol még lábán áll a Központi Pávilon, az 55-ös villa, a régi Borostyánkő épülete és a 16-os villa újjáépítés előtt.

2011-ből egy turista, Cristian Dorobanțescu átutazott Borszákon és autóból filmezte az utat. Semmi érdekes.

2010-ben is Farkas Antal készített interjút Borszákon, borszákiekkel „Borsec csak természetesen” címmel. A borszáki Moldovan George által készített kisfilmet több mint 33 ezren nézték meg. Az új síparadicsomot örököltette meg.

2009-ben egy 7 perces animációt láthatunk és egy általános borszáki ismertetőt. Ez utóbbit is megnézték több mint 13 ezren. Szinte minden évben részletes tájékoztató készült a Borszáki Napokról, a későbbiekben a Nostalgia Fesztiválról. Köszönjük a szerkesztőségeknek meg az amatőr filmeseknek ezeket az ismeretőket.

Az évek során készült dokumentumfilm a Hóünnepélyről, a Lőrinc Pál kupáról, a Cifrasarok népi táncegyüttesről, de a Borszákre látogató testvértelepülések is készítettek ismeretterjesztő jellegű filmeket. Jó volna ezeket is egybegyűjteni. Ennek kapcsán jut eszembe, hogy megkérjek mindenkit, ha van tudomása Borszákkal kapcsolatos kisfilmről, jelezze, hogy felvegyük kataszterünkbe.

A SZÜLŐK FÉLNEK A GYEREKEIKTŐL!

Leginkább attól, hogy nem fogják szeretni őket!

A másik félelmük pedig az, ha fegyelmeznek, szabályokat hoznak és következetesen be is tartatják velük, akkor az mit okoz gyermekeik lelkében? Nem fognak sérülni?

Igen, fognak sérülni! Akkor, ha mindent megengedünk, ha mindent ráhagyunk, ha nem tanulnak meg alkalmazkodni, viselkedni. Nemcsak a társas kapcsolataikban válik akadállyá, hogy nem ismerik azt a szót, hogy NEM, de saját szellemi fejlődésüknek is gátat szab!

Hányszor halljuk a következő mondatot, amikor a gyerekek 13-14 évesek lesznek:

- Több van ebben a gyerekekben!
- Ha odafigyelne, sokkal jobb jegyei lehetnének!
- Nem is értem miért nem figyel!

A válasz egyszerű:

Hiányzott: a rend, a rendszer, a fegyelem, a következetesség!

Tudom, hogy ez szörnyen hangzik a mai nevelési irányzat szerint, de a rideg valóság és a mindennapi tapasztalat az, hogy gyermekek, szülők és nevelők tíz- és százazei szenvednek a mindent megengedő, a gyermekeket éjjel-nappal kiszolgáló irányzat miatt. Sajnos már évtizedek óta neves gyermeknevelési

szakemberek hirdetik ezt a szinte mindent megengedő, a gyermek valós érdekeit teljesen figyelmen kívül hagyó nevelési módszert. Ezzel az irányzattal csak egyetlen gond van. Teljes káoszt okoz, mind a gyermek, mind a család, mind az óvodák, iskolák életében.

Vagyis: Nem működik!

Ezért hoz azonnali, gyors változást, mind a gyermek, mind a család életében a rend, a rendszer, a fegyelem és a következetesség bevezetése.

És megváltozik minden!

Kiegyensúlyozott, boldog, kipihent lesz a gyermek (tudja, mihez tartsa magát, nincs káosz), megnyugodnak a szülők, és lesz igazi családi élet, ahol mindenki tisztában van azzal, hogy mi az Ő szerepe!

Soha nem késő elkezdni és főleg változni, változtatni! Ha igazán szereted, ha tényleg jól szeretnél a gyermekednek, tiszteld meg azzal, hogy megtanítod neki a helyes gyermeki viselkedést, az életkorának megfelelő szabályok felállítását és azok betartását.

Mennyivel könnyebb lenne gyermeknek, szülőnek, ha nem kellene megküzdeni ennyi fegyelmezési és magatartási problémával!

Szeressünk végre helyesen! Képesek vagytok rá, meg tudjátok csinálni!

Kovács J.

FÉRFIAK - NŐKRŐL

Kezdem belátni: amit a férfiak női logikátlanságnak neveznek, voltaképp logika, csak nem olyan, mint az övék.

Robert Merle

A nők szeretik idealizálni a pasast, akihez tartoznak. Sokszor nem is gyanítják, hogy milyen középszerű az a férfi, aki mellettük él.

Nógrádi Gergely

Furcsa. Ha egy férfi cselekszik gyakorlatiasan, akkor ő egyenes és következetes. De ha egy nő, akkor ő mindjárt hideg és számító.

Hans Rath

Minden nő szakasztott olyan lesz, mint az anyja. Ez a tragédiájuk. A férfi sohasem lesz olyan. S ez az ő tragédiája.

Oscar Wilde

Minden kedves hölgy olvasónknak boldog nőnapot kíván a Források szerkesztősége!

Játék

A januári számban megjelent feladvány megoldása:

1 Ff6!!-gxf6

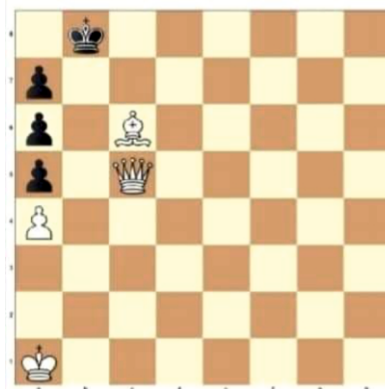
2 Kf8-f5

3 Hf7#

Megoldás: Vodă Costel

Új feladvány

A mellékelt ábrán egy sakk diagrammát mutatunk be. A sakk kedvelőit arra kérjük, hogy oldják meg a feladatot majd a megoldást juttassák el a Borszéki turisztikai irodában vagy küldjék el a turism.borsec@gmail.com e-mail címre. A megoldást a következő számban közöljük.

A fehér lép. Matt 2 lépésből.

Anyakönyvi hírek

Születés

Harsan Szende-Katalin 2019.12.28.

Szabó Karla-Dorottya 2020.01.06.

Elhalálozás

Kristof Rozalia 1938.05.24. - 2020.02.12.

Fazakas Ana 1937.02.01. - 2020.02.02.

BORSZÉKI POLGÁRMESTERI HIVATAL

Str. Carpați, nr. 6/A

ISSN 1224 - 1709

Felelős szerkesztő: Kolbert Tünde

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Farkas Aladár, Fazakas Mihály Emese, Pethő Csongor, Kovács Júlia, Ferenczy József, Fazakas Emese, Mőga Renáta

Számitógépes szerkesztés: Mőga Attila, ARTMOBIL Group - Borszék

Nyomda: F&F INTERNATIONAL - Gyergyószentmiklós